

ΕΡΓ2. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ			
Τίτλος	Ένα λιμάνι, μια ιστορία		
Φορέας	Cosy-LLab, Τμήμα Ψηφιακών Συστημάτων Πανεπιστημίου Πειραιά και Ίδρυμα Αικατερίνης Λασκαρίδη Εκπρονήτρια: Αγγελική Κουγιουρούκη Επιμέλεια: Κυριακή Μέλλιου		
Θεματική	Δημιουργώ και καινοτομώ - Δημιουργική σκέψη και καινοτομία	Υποθεματική	Επιχειρηματικότητα - Αγωγή σταδιοδρομίας - Γνωριμία με επαγγέλματα
ΒΑΘΜΙΔΑ/ΤΑΞΕΙΣ <i>(που προτείνονται)</i>	ΣΤ' Δημοτικού		
Δεξιότητες στόχευσης του εργαστηρίου	<p>Δεξιότητες 21ου αιώνα (4cs)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Δεξιότητες μάθησης 21ου αιώνα (4cs): Κριτική σκέψη, Επικοινωνία, Συνεργασία, Δημιουργικότητα • Ψηφιακή μάθηση 21ου αιώνα (4cs σε ψηφιακό περιβάλλον): Ψηφιακή συνεργασία, Ψηφιακή δημιουργικότητα, Ψηφιακή κριτική σκέψη <p>Δεξιότητες ζωής</p> <ul style="list-style-type: none"> • Δεξιότητες της κοινωνικής ζωής: Κοινωνικές δεξιότητες, Ενσυναίσθηση και ευαισθησία, Πολιτειότητα, Υπευθυνότητα <p>Δεξιότητες της τεχνολογίας, της μηχανικής και της επιστήμης</p> <ul style="list-style-type: none"> • Δεξιότητες της τεχνολογίας: Δεξιότητες δημιουργίας και διαμοιρασμού ψηφιακών δημιουργημάτων, Δεξιότητες διεπιστημονικής και διαθεματικής χρήσης των νέων τεχνολογιών <p>Δεξιότητες του νου</p> <ul style="list-style-type: none"> • Στρατηγική Σκέψη: Οργανωσιακή σκέψη, Μελέτη περιπτώσεων και Επίλυση προβλημάτων • Πλάγια σκέψη: (Δημιουργική, παραγωγική, ολιστική σκέψη) • Ρουτίνες σκέψεις και αναστοχασμός 		

Σύντομη περιγραφή του Προγράμματος Καλλιέργειας Δεξιοτήτων (έως 200 λέξεις)

Η Μαθησιακή Αποστολή «Ένα λιμάνι, μια ιστορία» απευθύνεται σε μαθητές Στ Δημοτικού οι οποίοι καλούνται, μέσα από την αξιοποίηση συγκεκριμένων πόρων από τη συλλογή TRAVELOGUES, ME TO ΒΛΕΜΜΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙΗΓΗΤΩΝ και τη Ναυτική Συλλογή του Ιδρύματος Λασκαρίδη να κατανοήσουν την αδιάσπαστη σχέση ανθρώπου – περιβάλλοντος μέσα από τα ίχνη του ανθρώπου σε αυτό. Μέσα από τη διερεύνηση της ύπαρξης λιμανιών σε ένα συγκεκριμένο ιστορικό πλαίσιο αλλά και ως σημείο συνάντησης πολιτισμών, πλωτών μεταφορικών μέσων, επαγγελμάτων και τη σύνδεση της μαθησιακής αποστολής με πεδία του αναλυτικού προγράμματος οι μαθητές καλλιεργούν δεξιότητες χαρτογραφικού γραμματισμού, προσανατολισμού, κριτικής σκέψης, πολιτιστικής επίγνωσης και έκφρασης. Υλοποιώντας μία σειρά από δραστηριότητες που στοχεύουν στην προσεκτική παρατήρηση, στην αξιοποίηση ρουτινών σκέψης, εργαλείων διαλόγου και στην ενεργό δράση, αναπτύσσουν δεξιότητες και καλλιεργούν ενδιαφέροντα προκειμένου να κατανοήσουν την εξελισσόμενη ταυτότητα της πολιτιστικής κληρονομιάς και να συνδεθούν με πιθανά μελλοντικά επαγγέλματα διαφόρων κατευθύνσεων. Αποκορύφωμα των δράσεων τους αποτελεί η δημιουργία μιας μουσειακής συλλογής με την τεχνική της επαυξημένης πραγματικότητας.

Δομή Προγράμματος Καλλιέργειας Δεξιοτήτων

Εργαστήριο	Περιγραφή δραστηριοτήτων
<p>Τίτλος εργαστηρίου Συγκρίνω - αποτυπώνω</p> 	<p>Αξιοποιήστε τη Ρουτίνα σκέψης Βλέπω-Σκέφτομαι-Αναρωτιέμαι και δείτε το Χάρτη των νησιών του Βορειοανατολικού Αιγαίου και της Μικράς Ασίας από τη συλλογή Travelogues του Ιδρύματος Λασκαρίδη καθώς και το Χάρτη με Τα σημαντικότερα κέντρα της ελληνικής Διασποράς κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας, από το βιβλίο της Ιστορίας και το κεφάλαιο Οι Έλληνες των παροικιών και των Παραδουνάβιων Ηγεμονιών. Τι ακριβώς τραβά την προσοχή σας; Ονομάστε τα στοιχεία που απεικονίζονται.</p> <p><u>Σκεφτείτε</u> για ποιο λόγο χρησιμοποιούσαν οι άνθρωποι τους συγκεκριμένους χάρτες όταν και εκδόθηκαν. Τι είδους πληροφορίες μπορούσαν να αντλήσουν και με ποιον ακριβώς τρόπο διευκολύνονταν στα ταξίδια που έκαναν; Ποια είναι τα είδη των χαρτών και πώς συνδέονται οι χάρτες αυτοί με το επάγγελμα του ναυτικού; Πόσο απέχουν τα μέρη που αποτυπώνονται στο χάρτη από την πόλη/χωριό σας;</p> <p><u>Αναρωτηθείτε</u> αν μπορούν οι ναυτικοί να χρησιμοποιήσουν τους ίδιους χάρτες ακόμη και σήμερα. Αλλάζει ένας χάρτης ή παραμένει ίδιος; Υπάρχουν παρόμοιοι χάρτες για τη δική σας περιοχή; Έχετε δει ή χρησιμοποιήσει κάποιον σχετικό χάρτη; Αν ναι, πού και για ποιο λόγο;</p> <p><u>Χωριστείτε</u> σε ομάδες και συγκεντρώστε όσες περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να βρείτε για τους χάρτες της περιοχής σας. Για κάθε κατηγορία πληροφορίας επιλέξτε ένα διαφορετικό είδος καταγραφής. Ενδεικτικά:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Δημιουργήστε μία ιστοριογραμμή εισάγοντας στοιχεία και δεδομένα που παρουσιάζουν την εξέλιξη της μορφής των χαρτών της περιοχής σας στο χρόνο (Φύλλο εργασίας 1α)

	<p>- Αναζητήστε «κρυμμένους» χάρτες σε βιβλία τοπικής ιστορίας, σε φωτογραφίες ή πίνακες από τα αρχεία του σχολείου, της οικογένειάς σας ή της τοπικής βιβλιοθήκης και δημιουργήστε έναν κατάλογο (Φύλλο εργασίας 1β)</p> <p>- Σχεδιάστε ένα προϊόν που παρουσιάζει τον χάρτη του λιμανιού της δικής σας περιοχής (από τι υλικό θα είναι κατασκευασμένος, πώς θα λειτουργεί κτλ) (Φύλλο εργασίας 1γ)</p> <p>Για να ολοκληρωθεί η δραστηριότητα παρουσιάστε τα αποτελέσματα στην ολομέλεια. Χρησιμοποιήστε τα εργαλεία διαλόγου «Παρατήρησε» και «Συνέδεσε» και <u>παρατηρήστε</u> τι είναι αυτό που σας ενδιαφέρει και θέλετε να σχολιάσετε. <u>Σχολιάστε</u> επίσης σημεία από τις δημιουργίες των ομάδων που συνδέονται με μια προσωπική σας εμπειρία ή ένα προσωπικό σας συναίσθημα.</p>
<p>Τίτλος εργαστηρίου Το παρελθόν και το παρόν συναντώνται στο λιμάνι</p> 	<p><u>Διαβάστε</u> από το βιβλίο της Γλώσσας της Στ Δημοτικού και από την ενότητα Η ζωή σε άλλους τόπους το κείμενο του Ηλία Βενέζη «<i>Αιολική γη</i>». Παίζοντας <u>Το παιχνίδι των εξηγήσεων</u> <u>σκεφτείτε</u> τι μπορεί να συνέβη στα πρόσωπα του κειμένου; Γιατί συνέβη; Πώς αξιοποιεί ο συγγραφέας τη θάλασσα και τα μεταφορικά της μέσα; Ποια ανάγκη ήθελε να αξιοποιήσει;</p> <p>Επιχειρώντας να κάνετε <u>δημιουργικές συγκρίσεις</u> <u>παρατηρήστε</u> προσεκτικά <u>Το πλοiάριο που διασχίζει το Βόσπορο, Τη Γέφυρα του Γαλατά στην Κωνσταντινούπολη</u>, τις <u>Εορταστικές εκδηλώσεις στο λιμάνι της Κωνσταντινούπολης με την ευκαιρία της ναυπήγησης καινούριου πλοίου</u> και <u>Το λιμάνι του Πειραιά στα 1857</u> από τη συλλογή Travelogues του Ιδρύματος Λασκαρίδη. <u>Συγκρίνετε</u> τον τρόπο με τον οποίο αξιοποιείται το λιμάνι, η θάλασσα και τα μεταφορικά της μέσα με αυτό που παρουσιάζει στο κείμενό του ο Ηλίας Βενέζης. <u>Σκεφτείτε</u> και <u>συγκρίνετε</u> επίσης τον τρόπο με τον οποίο συνδέεται το λιμάνι με το παρελθόν και με τη δική σας ζωή, με το ποιοι είστε αλλά και τη ζωή που επιθυμείτε να ζήσετε στο μέλλον κοντά σε αυτό.</p> <p>Στη συνέχεια <u>προσκαλέστε</u> κάποιο πρόσωπο που συνδέεται με το παρελθόν και την ιστορία του λιμανιού της περιοχής σας, γονέα/γιαγιά, για τη διαζώσης ή τη διαδικτυακή σας ενημέρωση μέσα από τα μάτια του/της.</p> <p>Αξιοποιήστε το υλικό σας και <u>δημιουργήστε</u> ένα διάγραμμα τύπου Venn (<u>Genially</u>) προκειμένου να αποτυπώσετε το παρελθόν και το παρόν καθώς και τα στοιχεία που σας συνδέουν με το παρελθόν και την ιστορία του λιμανιού. Μπορείτε να οργανώσετε το διάγραμμά σας χρησιμοποιώντας γραμμές ή τόξα ώστε να φαίνονται οι συνδέσεις ή οι επιρροές ανάμεσα στα διαφορετικά του μέρη. Φροντίστε ώστε το διάγραμμα να περιέχει το όνομά σας και <u>παρουσιάστε</u> το στην ολομέλεια. (Φύλλο εργασίας 2)</p> <p>Χρησιμοποιήστε τα εργαλεία διαλόγου «Ρώτα» ώστε να μάθετε περισσότερες λεπτομέρειες και να κατανοήσετε τα διαγράμματα των συνομιλητών σας και «Συνέδεσε» προκειμένου να σχολιάσετε σημεία των διαγραμμάτων που συνδέονται με τις προσωπικές σας εμπειρίες.</p>

<p>Τίτλος εργαστηρίου Στου λιμανιού τα επαγγέλματα</p> 	<p>Αξιοποιήστε τη Ρουτίνα σκέψης Ο κύκλος των οπτικών και διαβάστε τις συνεντεύξεις για τα επαγγέλματα μιας άλλης εποχής από το βιβλίο της Γλώσσας και την ενότητα 13: Τρόποι ζωής και επαγγέλματα. Ποια επαγγέλματα παρουσιάζονται; Πώς αναδεικνύονται ζητήματα και προβληματισμοί αναφορικά με επαγγέλματα που χάνονται στον τόπο και το χρόνο; Ποιοι επηρεάζονται από τις αλλαγές; Ποιοι εμπλέκονται; Ποιοι ενδιαφέρονται; Ποια οπτική ταιριάζει περισσότερο με τη δική σας και θα θέλατε να την αναπτύξετε;</p> <p>Επιχειρώντας να κάνετε δημιουργικές συγκρίσεις παρατηρήστε προσεκτικά τον Πλανόδιο ιχθυοπώλη στην Κωνσταντινούπολη, τον Καραβοκύρη και το πλήρωμα της ταρτάνας, τον Ναυτικό από τη συλλογή Travelogues του Ιδρύματος Λασκαρίδη. Σκεφτείτε και συγκρίνετε τα επαγγέλματα του παρελθόντος που παρουσιάζονται στη συλλογή με τα αντίστοιχα σημερινά. Παρατηρήστε ομοιότητες ή/και διαφορές σε σύγκριση με τα αντίστοιχης κατηγορίας επαγγέλματα στην περιοχή σας. Υφίστανται και σήμερα αυτά τα επαγγέλματα; Σε τι βαθμό και από ποιους εξασκούνται;</p> <p>Καταγράψτε τις ιδέες και απόψεις σας σε έναν τοίχο tricider και ψηφίστε σχολιάζοντας τις απόψεις των συμμαθητών σας.</p> <p>Χωριστείτε σε ομάδες και διενεργήστε έρευνα ώστε να συγκεντρώσετε πληροφορίες για τα επαγγέλματα που συναντώνται στο λιμάνι της περιοχής σας. Για κάθε κατηγορία πληροφορίας επιλέξτε ένα διαφορετικό είδος καταγραφής. Ενδεικτικά:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Δημιουργήστε ένα ινφογράφημα με επαγγέλματα που σχετίζονται έμμεσα με το λιμάνι (ενδεικτικά: τουρισμός, διασκέδαση, αναψυχή) - Πάρτε συνεντεύξεις από ανθρώπους που εργάζονται στο λιμάνι (ναυτικοί, αλιείς, εκτελωνιστές κλπ.) και δημιουργήστε ένα βίντεο αποτύπωσης των συνεντεύξεων <p>Παρουσιάστε στην ολομέλεια τα αποτελέσματα και χρησιμοποιήστε το εργαλείο διαλόγου «Ρώτα» ώστε να ζητήσετε περισσότερες πληροφορίες για αυτά που παρουσιάζονται προκειμένου να τα κατανοήσετε καλύτερα. Με το εργαλείο διαλόγου «Προκάλεσε» προκαλέστε συζήτηση γύρω από τα επαγγέλματα που υφίστανται ακόμη στο λιμάνι της περιοχής σας και τη βιωσιμότητά τους.</p>
<p>Τίτλος εργαστηρίου Μ' ένα πλοίο ταξιδεύω</p> 	<p>Με τη ρουτίνα σκέψης Το παιχνίδι των εξηγήσεων παρατηρήστε τα Ελληνικά ιστιοφόρα, το Μικρό σκάφος (ταρτάνα) στα ανοιχτά του Αιγαίου Πελάγους, τον τρόπο με τον οποίο γινόταν η Αλιεία τόνου με σταθερά δίχτυα και το Καϊκι από τη συλλογή Travelogues του Ιδρύματος Λασκαρίδη. Ακούστε τη Θάλασσα του Νίκου Σκαλκώτα στο πλαίσιο της ενότητας «Η μουσική εμψυχώνει» από το βιβλίο της Μουσικής και σκεφτείτε παράλληλα: Πώς δημιουργήθηκαν τα πλοία αυτά; Ποιες ανάγκες ήθελε να εξυπηρετήσει ο δημιουργός τους; Τι σκέφτηκε για να τα σχεδιάσει; Τι υλικά χρησιμοποίησε;</p> <p>Οργανώστε έναν περίπατο προσεκτικής παρατήρησης στο λιμάνι και επιχειρώντας να κάνετε δημιουργικές συγκρίσεις παρατηρήστε τα πλοία στο λιμάνι του δικού σας τόπου. Πώς είναι; Υπάρχουν ομοιότητες ή/και διαφορές με αυτά που είδατε στη συλλογή Travelogues; Πιστεύετε ότι εξυπηρετούν τις ίδιες ανάγκες; Υπάρχουν κάποια όπως</p>

	<p>αυτά που είδατε στη συλλογή Travelogues; Αν διαπιστώσατε ότι υπάρχουν, θεωρείτε ότι χρησιμοποιούνται ακόμη από κάποιους ναυτικούς και σε ποιο βαθμό;</p> <p><u>Τολμήστε</u> να μπείτε μέσα σε ένα από τα πλοία. Τι εργαλεία έχει στη διάθεσή του ένας ναυτικός για να κινεί το πλοίο, για να ψαρεύει ή να ταξιδεύει; Πώς τα χρησιμοποιεί; Υπάρχουν κάποια από αυτά που ήδη γνωρίζετε;</p> <p>Χωριστείτε σε ομάδες και:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Δημιουργήστε έναν χάρτη του λιμανιού του τόπου σας όπου θα τοποθετήσετε τα διαφορετικά είδη πλοίων που συναντήσατε -Καταγράψτε σε έναν κατάλογο τα είδη πλοίων που εντοπίσατε να υπάρχουν στο λιμάνι -Δημιουργήστε ένα φυλλάδιο πληροφοριών για κάθε ένα από τα εργαλεία που συναντήσατε μέσα στο πλοίο -Κατασκευάστε χρησιμοποιώντας ανακυκλώσιμα υλικά ένα ομοίωμα πλοίου από αυτά που είδατε στο λιμάνι του τόπου σας <p>Παρουσιάστε στην ολομέλεια το αποτέλεσμα της ομαδικής εργασίας και χρησιμοποιήστε το εργαλείο διαλόγου «Συνέδεσε» ώστε να σχολιάσετε σημεία από τις δημιουργίες των ομάδων τα οποία συνδέονται με τις προσωπικές σας εμπειρίες. Με το εργαλείο διαλόγου «Επέκτεινε» δοκιμάστε να περιγράψετε πώς η επιτόπια παρατήρηση στο λιμάνι, τα πλοία και τα εργαλεία τους επέκτειναν τις σκέψεις σας σε νέες κατευθύνσεις ή σας έδωσαν μια νέα προοπτική προσέγγισης του ζητήματος.</p>
<p>Τίτλος εργαστηρίου Στο λιμάνι προσανατολίζομαι (στο χώρο, στο επάγγελμα)</p> 	<p>Προετοιμασία: <i>Ο/Η εκπαιδευτικός εκτυπώνει εικόνες με πυξίδες από τη Ναυτική συλλογή του Ιδρύματος Λασκαρίδη ώστε να αξιοποιηθούν από τους μαθητές.</i></p> <p><u>Παρατηρήστε</u> προσεκτικά τις πυξίδες από τη ναυτική συλλογή του Ιδρύματος Λασκαρίδη. Αξιοποιώντας τη ρουτίνα σκέψης Μέρη – Σκοποί – Σχέσεις (Πολυπλοκότητα) προσπαθήστε να αναγνωρίσετε τα υπάρχοντα συστήματα και τις σχέσεις τους. Ποια είναι τα μέρη της πυξίδας; Τι σκοπό εξυπηρετεί το καθένα; Ποιο είναι το στοιχείο εκείνο που ξεχωρίζει; Για ποιο λόγο υπάρχει ή έχει δημιουργηθεί; Ήταν έτσι από παλιά; Πώς αλληλεπιδρούν η πυξίδα με τη θάλασσα, τους ανθρώπους, τα πλοία; Πώς πιστεύετε ότι συνδέονται όλα αυτά μεταξύ τους;</p> <p><u>Διαβάστε</u> την παράγραφο σχετικά με τη χρήση της πυξίδας από το βιβλίο της Ιστορίας και το κεφάλαιο το σχετικό με τις γεωγραφικές ανακαλύψεις. <u>Διαβάστε</u>, επίσης, για το δίκτυο συντεταγμένων της γης από το βιβλίο της Γεωγραφίας και το σχετικό με τις γεωγραφικές συντεταγμένες της γης κεφάλαιο. Σύμφωνα με τη ρουτίνα σκέψης Συνδέω – Επεκτείνω – Προβληματίζομαι και με όσα ήδη γνωρίζετε πώς συνδέεται η πυξίδα με τις γεωγραφικές συντεταγμένες και τον προσανατολισμό σε ένα καράβι ή σε ένα λιμάνι; Πώς ένας ναυτικός αξιοποιεί αυτά τα εργαλεία ώστε να προσανατολίζεται και να δηλώνει το στίγμα του καραβιού πάνω στη γη; Πιστεύετε ότι η αξιοποίηση αυτών των εργαλείων επεκτείνει τη σκέψη σας σε νέες κατευθύνσεις; Προς ποια κατεύθυνση την προσανατολίζει; Ο προσανατολισμός</p>

	<p>γίνεται μόνο ως προς το χώρο ή και ως προς κάποια επαγγέλματα; Υπάρχει κάτι από όλα αυτά που παραμένει αδιευκρίνιστο και θα θέλατε να διερευνήσετε; (καταγραφή ιδεών και απόψεων σε τοίχο IdeaBoardz) <u>Χωριστείτε</u> σε ομάδες και:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Δημιουργήστε μία ιστοριογραμμή εισάγοντας στοιχεία και δεδομένα που παρουσιάζουν την εξέλιξη της πυξίδας στο χρόνο (Φύλλο εργασίας 5^α) - Αναζητήστε τεχνικές πληροφορίες σχετικά με τη λειτουργία της πυξίδας ως εργαλείο προσανατολισμού και δημιουργήστε ένα έντυπο φυλλάδιο πληροφοριών (Φύλλο εργασίας 5β) - Σχεδιάστε ένα προϊόν που παρουσιάζει το λιμάνι της δικής σας περιοχής και δώστε στοιχεία προσανατολισμού και συντεταγμένων (Φύλλο εργασίας 5γ) - Καταγράψτε σε κατάλογο οδηγίες επαγγελματικού προσανατολισμού με βάση την αξιοποίηση πόρων του λιμανιού της περιοχής σας (Φύλλο εργασίας 5δ) <p>Χρησιμοποιήστε το εργαλείο διαλόγου «Επέκτεινε» ώστε να περιγράψετε πώς οι δραστηριότητες που ακολουθήσατε επέκτειναν τις σκέψεις σας σε νέες κατευθύνσεις ή σας έδωσαν μια νέα προοπτική προσέγγισης του ζητήματος. Με το εργαλείο διαλόγου «Προκάλεσε» τολμήστε να προκαλέσετε συζήτηση εστιάζοντας σε θέματα επαγγελματικού προσανατολισμού.</p>
<p>Τίτλος εργαστηρίου Το λιμάνι μου δείχνει το δρόμο/Ένα αντικείμενο μια ιστορία</p> 	<p>Προετοιμασία: <i>Ο/Η εκπαιδευτικός εκτυπώνει εικόνες συγκεκριμένων αντικειμένων (ένα τηλεσκόπιο, μία πυξίδα, ένα δρομόμετρο) από τη Ναυτική συλλογή του Ιδρύματος Λασκαρίδη ώστε να αξιοποιηθούν από τους μαθητές ως πηγή έμπνευσης για τη συγγραφή ιστοριών.</i></p> <p><u>Διαβάστε</u> το κείμενο «Το άγαλμα που κρύωνε» από την ενότητα <i>Μουσεία</i> του βιβλίου της Γλώσσας. <u>Αξιοποιήστε</u> τη ρουτίνα σκέψης Αρχή – Μέση – Τέλος και το γεγονός ότι συγκεκριμένα αντικείμενα, όπως ένα τηλεσκόπιο, μία πυξίδα, ένα δρομόμετρο ή ένας εξάντας όπως αυτά που υπάρχουν στη Ναυτική συλλογή του Ιδρύματος Λασκαρίδη, δημιουργήθηκαν για ένα συγκεκριμένο σκοπό. <u>Αφήστε</u> τη φαντασία σας ελεύθερη και, με αφορμή το διάλογο ανάμεσα στο άγαλμα και το παιδί, αναρωτηθείτε. Αν τα αντικείμενα των εικόνων δημιουργήθηκαν αρχικά για να εξυπηρετήσουν ένα συγκεκριμένο σκοπό, τι μπορεί να έγινε στη συνέχεια; Αν το συγκεκριμένο αντικείμενο δημιουργήθηκε στη μέση μιας ιστορίας, τι μπορεί να προηγήθηκε; Τι πιστεύετε ότι πρόκειται να συμβεί στη συνέχεια; Αν υποθέσουμε ότι το αντικείμενο/έργο είναι το τέλος μιας ιστορίας, ποια μπορεί να είναι η ιστορία;</p> <p>Χωριστείτε σε ομάδες και αναλάβετε να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Δημιουργήστε τη δική σας συλλογή του λιμανιού «αποθησαυρίζοντας» αντικείμενα που σχετίζονται με αυτό. Ενδεικτικά αξιοποιήστε μία άγκυρα, ένα σπασμένο κατάρτι, ένα βότσαλο, μία πυξίδα κλπ. (emaze) (Φύλλο εργασίας 6^α) • Συνομιλήστε με τα αντικείμενα και καταγράψτε την ιστορία που σας αφηγούνται (google docs) (Φύλλο εργασίας 6β)

	<ul style="list-style-type: none"> • Αποτυπώστε σε εικόνα το αντικείμενο (φωτογραφία ή ζωγραφική) δημιουργώντας μία κάρτα (Canva tool, ή postermywall tool) (Φύλλο εργασίας 6γ) <p>Παρουσιάστε στην ολομέλεια το αποτέλεσμα της ομαδικής εργασίας. Χρησιμοποιήστε το εργαλείο διαλόγου «Ψαλίδισε» προκειμένου να κόψετε και να επικολλήσετε μία εικόνα (κάρτα ή ζωγραφιά) από τα αντικείμενα της συλλογής ώστε να αποτελέσει το σημείο διατύπωσης ερωτήσεων ή σχολιασμού πάνω στο λόγο για τον οποίο τη θεωρείτε ενδιαφέρουσα. Με το εργαλείο διαλόγου «Ονόμασε» τολμήστε να ονομάσετε πτυχές της πολιτισμικής σας ταυτότητας, των εμπειριών ή του τόπου που ζείτε και σας συνδέουν με τα αντικείμενα και τις ιστορίες τους.</p> <p>Σημείωση: Για τη χρήση των διαδικτυακών εργαλείων ο εκπαιδευτικό της τάξης μπορεί να συνεργαστεί με τον εκπαιδευτικό πληροφορικής του σχολείου. Εναλλακτικά μπορεί να καταγράψει μικρά βίντεο οδηγιών σχετικά με τα διαδικτυακά εργαλεία για τους μαθητές του ή να τα αναζητήσει στο διαδίκτυο.</p>
<p>Τίτλος εργαστηρίου Μια συλλογή μέσα από τη συλλογή (επαυξημένη πραγματικότητα)</p> 	<p><u>Αναλογιστείτε</u> πώς θα μπορούσατε να συνεισφέρετε με τις γνώσεις που αποκομίσατε: στον εσωτερικό σας κύκλο (οικογένεια, φίλοι, συγγενείς), στον κύκλο της κοινότητας (σχολείο, γείτονες, οικείοι), στον παγκόσμιο κύκλο (πέρα από το τοπικό περιβάλλον)</p> <p>Σε συνεργασία με το δάσκαλο/α της τάξης σας και τον εκπαιδευτικό της πληροφορικής <u>εργαστείτε</u> πάνω στη δημιουργία ενός ψηφιακού Μουσείου επαυξημένης πραγματικότητας με τη χρήση του εργαλείου emaze ώστε να δημιουργήσετε μία συλλογή μέσα από τη συλλογή του Ιδρύματος Λασκαρίδη. <u>Εκθέστε</u> φωτογραφίες και εικαστικές δημιουργίες που σχετίζονται με το λιμάνι του τόπου σας. Με την τεχνική της επαυξημένης πραγματικότητας, τη θέαση δηλαδή ενός πραγματικού περιβάλλοντος του οποίου τα στοιχεία επαυξάνονται από στοιχεία αναπαραγόμενα μέσω της τεχνολογίας, <u>δημιουργήστε</u> QR Codes ώστε όταν ο επισκέπτης της έκθεσης διαβάσει τον κώδικα με την κινητή του συσκευή (τηλέφωνο ή τάμπλετ) να μεταφέρεται σε αντίστοιχο αντικείμενο από τη συλλογή Travelogues του Ιδρύματος Λασκαρίδη. Στα αντικείμενα που θα εκθέσετε φροντίστε να αξιοποιήσετε και τις ιστορίες που συγγράψατε.</p> <p>Χρησιμοποιήστε το εργαλείο διαλόγου «Επέκτεινε» προκειμένου να περιγράψετε πώς οι δραστηριότητες που ακολουθήσατε επέκτειναν τις σκέψεις σας σε νέες κατευθύνσεις ή σας έδωσαν μια νέα προοπτική προσέγγισης του λιμανιού του τόπου σας. Με το εργαλείο διαλόγου «Προκάλεσε» προκαλέστε μία συζήτηση γύρω από αυτά που ακούσατε και σας βοήθησαν να κατανοήσετε την αδιάσπαστη σχέση ανθρώπου και φύσης καθώς και την αλληλεξάρτηση του φυσικού και πολιτισμικού περιβάλλοντος. Αναδείξτε μέσα από τη συζήτηση σημεία που σας δυσκόλεψαν ή που θεωρείτε ότι χρήζουν βελτίωσης.</p> <p>Σημείωση: Για τη χρήση του διαδικτυακού εργαλείου emaze και τη δημιουργία του Μουσείου επαυξημένης πραγματικότητας ο εκπαιδευτικός της τάξης μπορεί να συνεργαστεί με τον εκπαιδευτικό πληροφορικής του σχολείου</p>

	<i>ώστε να αξιοποιήσουν οι μαθητές το εργαστήρι Η/Υ καθώς και κινητές ηλεκτρονικές συσκευές (ταμπλέτες ή/και κινητά τηλέφωνα).</i>
--	--

Περιγραφή βασικού θεωρητικού πλαισίου υποστήριξης του προγράμματος (έως 300 λέξεις)

Η κατανόηση της εξελισσόμενης ταυτότητας της πολιτιστικής κληρονομιάς συνδέεται στενά με τις Δεξιότητες του 21^{ου} αιώνα (4cs) όπως η κριτική σκέψη, η επικοινωνία, η συνεργασία και η δημιουργικότητα, καθώς ο μαθητής ενθαρρύνεται να αναζητήσει να συλλέξει και να αξιολογήσει πληροφορίες μέσα από την προσεκτική παρατήρηση, την επικοινωνία με ανθρώπους και αντικείμενα του παρελθόντος, την διαδικτυακή διερεύνηση. Με συνεχή ανάληψη ρόλων και ευθυνών και με κριτική ματιά σε διαδικτυακές πληροφορίες αναζητά και αξιοποιεί συγκεκριμένους ψηφιακούς πόρους, άρρηκτα συνδεδεμένους με το πολιτισμικό μας παρελθόν σε μια προσπάθεια να κατανοήσει την αδιάσπαστη σχέση ανθρώπου-περιβάλλοντος μέσα από τα ίχνη του ανθρώπου σε αυτό. Παράλληλα, μέσα από τη συνεργασία για τη δημιουργία και το διαμοιρασμό σύγχρονου ψηφιοποιημένου υλικού που αναδεικνύει το παρελθόν και την πολιτιστική κληρονομιά ενός τόπου σε συνδυασμό με τη δημιουργική γραφή και την επαυξημένη πραγματικότητα του σήμερα, επιχειρεί συνδέσεις με πιθανά μελλοντικά επαγγέλματα διαφόρων κατευθύνσεων και ουσιαστικά τις πρώτες του επιλογές σταδιοδρομίας.

Προσβασιμότητα

Το υλικό των Εργαστηρίων έχει σχεδιαστεί ώστε να είναι προσβάσιμο από το σύνολο των μαθητών/τριών ανεξάρτητα από το γνωστικό τους προφίλ και το ιδιαίτερο μαθησιακό τους στυλ. Βασικό στοιχείο αποτελούν οι στρατηγικές του προγράμματος Out of Eden Learn και πιο συγκεκριμένα οι ρουτίνες σκέψης και τα εργαλεία διαπολιτισμικού διαλόγου που οπτικοποιούν και κάνουν κατανοητές ανώτερες νοητικές ενέργειες που απαιτούνται για την απόκτηση δεξιοτήτων. Επιπλέον, η αξιοποίηση συγκεκριμένων πόρων από τη συλλογή TRAVELOGUES, ME TO ΒΛΕΜΜΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙΗΓΗΤΩΝ και τη Ναυτική Συλλογή του Ιδρύματος Λασκαρίδη, η εισαγωγή νέων και ευέλικτων μαθησιακών διαδικασιών και ψηφιακών εργαλείων, όπως εργαλεία ψηφοφορίας και καταγραφής απόψεων (tricider, ideboardz), χάρτες (Google maps), διαγράμματα τύπου Venn (Genially), ιστοριογραμμές (Padlet, timetoast), ινφογραφήματα (pictochart) ψηφιοποιημένες κάρτες (Canva, postermywall) και τέλος, ψηφιακό μουσείο επαυξημένης πραγματικότητας (emaze) με τη χρήση QR codes μεγιστοποιούν τις δυνατότητες μάθησης και ενεργοποιούν την ουσιαστική εμπλοκή όλων των παιδιών.

Δυνατότητα επέκτασης

Η μαθησιακή αποστολή μπορεί με τις ανάλογες τροποποιήσεις να υλοποιηθεί από μικρότερους και μεγαλύτερους μαθητές και σε διαφορετικές βαθμίδες εκπαίδευσης.

Αξιολόγηση

Αξιολόγηση Εκπαιδευτικού

1. Αποτίμηση Δεξιοτήτων “21^{ου} αιώνα (4cs)” (εκτιμώ κάθε δεξιότητα της τάξης μετά τη μαθησιακή αποστολή)

Δεξιότητες 21ου αιώνα (4cs)	1 <i>(αρχόμενη)</i>	2 <i>(αναπτυσσόμενη)</i>	3 <i>(ικανοποιητική)</i>	4 <i>(εξαιρετική)</i>
Καλλιέργεια κριτικής σκέψης αναφορικά με την κατανόηση της εξελισσόμενης ταυτότητας της πολιτιστικής κληρονομιάς				
Υιοθέτηση δεοντολογικής και υπεύθυνης προσέγγισης σε ό,τι αφορά στην πνευματική και πολιτιστική ιδιοκτησία				
Αποτελεσματική επικοινωνία και διαπραγμάτευση				
Ομαδοσυνεργατικό πνεύμα				
Ικανότητα λήψης τεκμηριωμένων αποφάσεων				
Αίσθημα καινοτομίας και αυτενέργειας σε ψηφιακό περιβάλλον				
Συλλογή και αξιοποίηση				

δεδομένων από ψηφιακούς και άλλους πόρους				
Δημιουργία πρωτότυπου ψηφιακού υλικού				

2. Αποτίμηση Δεξιοτήτων Διαχείρισης των μέσων (εκτιμώ κάθε δεξιότητα της τάξης μετά τη μαθησιακή αποστολή)

Δεξιότητες Διαχείρισης των μέσων	1 <i>(αρχόμενη)</i>	2 <i>(αναπτυσσόμενη)</i>	3 <i>(ικανοποιητική)</i>	4 <i>(εξαιρετική)</i>
Υπεύθυνη χρήση ψηφιοποιημένης ναυτικής συλλογής				
Υπεύθυνη χρήση και ενασχόληση με τις νέες τεχνολογίες				
Διεπιστημονική και διαθεματική χρήση των νέων τεχνολογιών				
Ικανότητα δημιουργίας και διαμοιρασμού ψηφιακού υλικού				
Χρήση συσκευών, λογισμικού και δικτύων				
Αυτοπεποίθηση και κριτικό πνεύμα				
Δημιουργικότητα και καινοτομία				
Αναστοχαστική και κριτική στάση				
Ενεργός πολιτειότητα				

Αξιολόγηση μαθητή

1. Ένα λιμάνι, μια ιστορία: Αποτίμηση Δεξιοτήτων μαθησιακής αποστολής

(Βάζω ένα τικ ✓ σε κάθε στήλη εκτιμώντας τι κατάφερα να κάνω μετά τη μαθησιακή αποστολή)

Κριτήρια	Πάρα Πολύ	Πολύ	Αρκετά	Λίγο
Παρατήρησα προσεκτικά τους χάρτες μιας άλλης εποχής συσχετίζοντας τα απεικονιζόμενα στοιχεία τους με γεωγραφικές, ιστορικές και τεχνολογικές αλλαγές				
Αντιλήφθηκα τη σημασία ενός χάρτη στο παρελθόν και το παρόν και συσχέτισα τη λειτουργία του με συγκεκριμένα επαγγέλματα				
Αντιλήφθηκα τον τρόπο αξιοποίησης της θάλασσας και του λιμανιού στο παρελθόν και το παρόν μέσα από δημιουργικές συγκρίσεις				
Μπόρεσα να συνδέσω τη ζωή μου με το παρελθόν, το παρόν και το μέλλον του λιμανιού				
Εξέτασα πολλαπλές πηγές πληροφόρησης ώστε να γνωρίσω επαγγέλματα που σχετίζονται άμεσα και έμμεσα με το λιμάνι και να προβληματιστώ για αυτά που χάνονται				

στον τόπο και το χρόνο					
Γνώρισα είδη πλοίων κάνοντας συγκρίσεις ανάμεσα σε άλλους τόπους και στο δικό μου					
Διερεύνησα τρόπους προσανατολισμού σε φυσικό χώρο αλλά και σε μελλοντικά επαγγέλματα					
Κατάφερα να σχεδιάσω δράσεις και να διαχειριστώ υλικούς και ψηφιακούς πόρους ώστε να δημιουργήσω συνεργατικά προϊόντα					
Συνέβαλα στη δημιουργία ψηφιοποιημένης ναυτικής συλλογής					
Αξιοποίησα τις Νέες Τεχνολογίες με ποικίλους τρόπους ώστε να δημιουργήσω με την ομάδα μου προϊόντα που αφορούν στο λιμάνι του τόπου μου					
Κατάφερα να δημιουργήσω ψηφιακά προϊόντα (διαγράμματα, ενημερωτικά φυλλάδια, ψηφιακό μουσείο κλπ.)					
Συνέβαλα στο διαμοιρασμό των ψηφιακών δημιουργημάτων μου					
Κατάφερα να επιλύσω τα όποια προβλήματα προέκυψαν στο					

πλαίσιο υλοποίησης της μαθησιακής αποστολής “Ένα λιμάνι, μια ιστορία”

2. Ένα λιμάνι, μια ιστορία: Εργασία σε ομάδες

(Βάζω τικ ✓ σε κάθε στήλη για να δείξω ποιο εργαλείο διαλόγου με βοήθησε να καλλιεργήσω κάθε δεξιότητα εργασίας σε ομάδες – μπορώ να σημειώσω πολλά εργαλεία διαλόγου σε κάθε σειρά)

Δεξιότητες							
	Παρατήρησε	Συνέδεσε	Ρώτα	Προκάλεσε	Επέκτεινε	Ψαλίδισε	Ονόμασε
Κατάφερα να συνεργαστώ με τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας							
Συνέβαλα στην οργάνωση της εργασίας στην ομάδα							
Εργάστηκα με διακριτό ρόλο στην ομάδα							
Διαχειρίστηκα και αξιοποίησα ορθά το χρόνο							
Επικοινωνήσα αποτελεσματικά με τα μέλη της ομάδας							
Κατανόησα τα							

στάδια υλοποίησης της μαθησιακής αποστολής στο πλαίσιο της ομάδας μου								
Συνέβαλα στην αποτελεσματική κινητοποίηση των μελών της ομάδας								
Σεβάστηκα την εργασία των άλλων ομάδων								

--

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
(φύλλα εργασίας)

Φύλλο εργασίας 1α

Όνόματα μαθητών .....

Ημερομηνία .....

📍 Δείτε το [Χάρτη των νησιών του Βορειοανατολικού Αιγαίου και της Μικράς Ασίας](#) από τη συλλογή Travelogues του Ιδρύματος Λασκαρίδη.

1. Τι ακριβώς τραβά την προσοχή σας; Ονομάστε τα στοιχεία που απεικονίζονται:

.....
.....
.....

2. Για ποιο λόγο χρησιμοποιούσαν οι άνθρωποι το συγκεκριμένο χάρτη το 1688 όταν και εκδόθηκε;

.....
.....
.....

3. Τι είδους πληροφορίες μπορούσαν να αντλήσουν και με ποιον ακριβώς τρόπο διευκολύνονταν στα ταξίδια που έκαναν;

.....
.....
.....

4. Ποιο είναι το είδος του χάρτη και πώς συνδέεται ο συγκεκριμένος χάρτης με το επάγγελμα του ναυτικού;

.....
.....
.....

5. Πόσο απέχουν τα μέρη που αποτυπώνονται στο χάρτη από την πόλη/χωριό σας; Τι θα σας βοηθήσει να βρείτε τις συντεταγμένες;

.....
.....
.....

6. Μπορούν οι ναυτικοί να χρησιμοποιήσουν τον ίδιο χάρτη ακόμη και σήμερα;

.....
.....
.....

7. Αλλάζει ένας χάρτης ή παραμένει ίδιος; Υπάρχουν παρόμοιοι χάρτες για τη δική σας περιοχή;

.....
.....
.....

8. Έχετε δει ή χρησιμοποιήσει κάποιον σχετικό χάρτη; Αν ναι, πού και για ποιο λόγο;

.....

📌 Συνεργαστείτε στην ομάδα σας και δημιουργήστε μία ιστοριογραμμή εισάγοντας στοιχεία και δεδομένα που παρουσιάζουν την εξέλιξη της μορφής των χαρτών της περιοχής σας στο χρόνο. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τα διαδικτυακά εργαλεία [padlet](#), [timetoast](#) ζητώντας από το δάσκαλο της πληροφορικής να σας βοηθήσει ή να αξιοποιήσετε το χώρο παρακάτω ώστε να σχεδιάσετε την ιστοριογραμμή με τα μολύβια σας.

Φύλλο εργασίας 1β

Όνόματα μαθητών .....

Ημερομηνία .....

📍 Δείτε το [Χάρτη των νησιών του Βορειοανατολικού Αιγαίου και της Μικράς Ασίας](#) από τη συλλογή Travelogues του Ιδρύματος Λασκαρίδη.

1. Τι ακριβώς τραβά την προσοχή σας; Ονομάστε τα στοιχεία που απεικονίζονται:

.....
.....
.....

2. Για ποιο λόγο χρησιμοποιούσαν οι άνθρωποι το συγκεκριμένο χάρτη το 1688 όταν και εκδόθηκε;

.....
.....
.....

3. Τι είδους πληροφορίες μπορούσαν να αντλήσουν και με ποιον ακριβώς τρόπο διευκολύνονταν στα ταξίδια που έκαναν;

.....
.....
.....

4. Ποιο είναι το είδος του χάρτη και πώς συνδέεται ο συγκεκριμένος χάρτης με το επάγγελμα του ναυτικού;

.....
.....
.....

5. Πόσο απέχουν τα μέρη που αποτυπώνονται στο χάρτη από την πόλη/χωριό σας; Τι θα σας βοηθήσει να βρείτε τις συντεταγμένες;

.....
.....
.....

6. Μπορούν οι ναυτικοί να χρησιμοποιήσουν τον ίδιο χάρτη ακόμη και σήμερα;

.....
.....
.....

7. Αλλάζει ένας χάρτης ή παραμένει ίδιος; Υπάρχουν παρόμοιοι χάρτες για τη δική σας περιοχή;

.....
.....
.....

8. Έχετε δει ή χρησιμοποιήσει κάποιον σχετικό χάρτη; Αν ναι, πού και για ποιο λόγο;

.....
.....
.....

📍 Συνεργαστείτε στην ομάδα σας και αναζητήστε «κρυμμένους» χάρτες σε βιβλία τοπικής ιστορίας, σε φωτογραφίες ή πίνακες από τα αρχεία του σχολείου, της οικογένειάς σας ή της τοπικής βιβλιοθήκης. Δημιουργήστε έναν κατάλογο χρησιμοποιώντας το διαδικτυακό εργαλείο [Canva](https://www.canva.com). Εναλλακτικά μπορείτε να δημιουργήσετε τον κατάλογο σε ένα αρχείο word και να το εμπλουτίσετε με το αποθησαυρισμένο υλικό σας.

Φύλλο εργασίας 1γ

Όνόματα μαθητών .....

Ημερομηνία .....

📍 Δείτε το [Χάρτη των νησιών του Βορειοανατολικού Αιγαίου και της Μικράς Ασίας](#) από τη συλλογή Travelogues του Ιδρύματος Λασκαρίδη.

1. Τι ακριβώς τραβά την προσοχή σας; Ονομάστε τα στοιχεία που απεικονίζονται:

.....
.....
.....

2. Για ποιο λόγο χρησιμοποιούσαν οι άνθρωποι το συγκεκριμένο χάρτη το 1688 όταν και εκδόθηκε;

.....
.....
.....

3. Τι είδους πληροφορίες μπορούσαν να αντλήσουν και με ποιον ακριβώς τρόπο διευκολύνονταν στα ταξίδια που έκαναν;

.....
.....
.....

4. Ποιο είναι το είδος του χάρτη και πώς συνδέεται ο συγκεκριμένος χάρτης με το επάγγελμα του ναυτικού;

.....
.....
.....

5. Πόσο απέχουν τα μέρη που αποτυπώνονται στο χάρτη από την πόλη/χωριό σας; Τι θα σας βοηθήσει να βρείτε τις συντεταγμένες;

.....
.....
.....

6. Μπορούν οι ναυτικοί να χρησιμοποιήσουν τον ίδιο χάρτη ακόμη και σήμερα;

.....
.....
.....

7. Αλλάζει ένας χάρτης ή παραμένει ίδιος; Υπάρχουν παρόμοιοι χάρτες για τη δική σας περιοχή;

.....
.....
.....

8. Έχετε δει ή χρησιμοποιήσει κάποιον σχετικό χάρτη; Αν ναι, πού και για ποιο λόγο;

.....
.....
.....

📌 Συνεργαστείτε στην ομάδα σας και σχεδιάστε ένα προϊόν που παρουσιάζει τον χάρτη του λιμανιού της δικής σας περιοχής (από τι υλικό θα είναι κατασκευασμένος, πώς θα λειτουργεί κτλ).

Φύλλο εργασίας 2

Όνόματα μαθητών .....

Ημερομηνία .....

■ Διαβάστε από το βιβλίο της Γλώσσας της Στ Δημοτικού και από την ενότητα Η ζωή σε άλλους τόπους το κείμενο του Ηλία Βενέζη «Αιολική γη».

🔍 Παρατηρήστε επίσης προσεκτικά [Το πλοιάριο που διασχίζει το Βόσπορο](#), [Τη Γέφυρα του Γαλατά στην Κωνσταντινούπολη](#), τις [Εορταστικές εκδηλώσεις στο λιμάνι της Κωνσταντινούπολης με την ευκαιρία της ναυπήγησης καινούριου πλοίου](#) και [Το λιμάνι του Πειραιά στα 1857](#) από τη συλλογή Travelogues του Ιδρύματος Λασκαρίδη.

1. Τι είδους ομοιότητες συναντούμε στον τρόπο με τον οποίο αξιοποιείται το λιμάνι, η θάλασσα και τα μεταφορικά της μέσα ανάμεσα στις διαφορετικές πηγές πληροφοριών;

.....
.....
.....

2. Ποιες διαφορές εντοπίζετε στον τρόπο αξιοποίησης του λιμανιού, της θάλασσας και των μεταφορικών της μέσων στις πηγές πληροφόρησης που έχετε στη διάθεσή σας;

.....
.....
.....

3. Μπορείτε να συγκρίνετε τον τρόπο με τον οποίο συνδέεται το λιμάνι με το παρελθόν και με τη δική σας ζωή, με το ποιο είστε αλλά και τη ζωή που επιθυμείτε να ζήσετε στο μέλλον κοντά σε αυτό.

.....
.....
.....

- Συνεργαστείτε με το διπλανό σας και δημιουργήστε ένα διάγραμμα τύπου Venn αποτυπώνοντας το παρελθόν και το παρόν καθώς και τα στοιχεία που σας συνδέουν με την ιστορία του λιμανιού. Για το σκοπό αυτό μπορείτε να χρησιμοποιήσετε το παρακάτω σχήμα ή να δουλέψετε διαδικτυακά χρησιμοποιώντας το εργαλείο [Genially](#)

Φύλλο εργασίας 3α

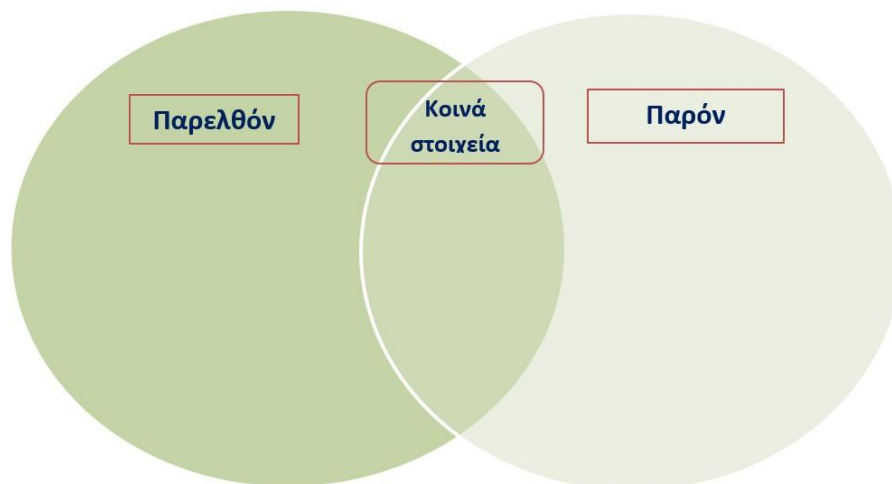
Ονόματα ομάδας .....
Ημερομηνία .....

■ Διαβάστε σας συνεντεύξεις για τα επαγγέλματα μιας σας εποχής από το βιβλίο σας Γλώσσας και την ενότητα 13: Τρόποι ζωής και επαγγέλματα. Ποια επαγγέλματα παρουσιάζονται; Πώς αναδεικνύονται ζητήματα και προβληματισμοί αναφορικά με επαγγέλματα που χάνονται στον τόπο και το χρόνο; Ποιοι επηρεάζονται από σας αλλαγές; Ποιοι εμπλέκονται; Ποιοι ενδιαφέρονται; Ποια οπτική ταιριάζει περισσότερο με τη δική σας και θα θέλατε να την αναπτύξετε;

🔍 Παρατηρήστε προσεκτικά τον [Πλανόδιο ιχθυοπώλη στην Κωνσταντινούπολη](#), τον [Καραβοκύρη και το πλήρωμα σας ταρτάνας](#), τον [Ναυτικό](#) από τη συλλογή Travelogues του Ιδρύματος Λασκαρίδη.

Προσπαθήστε να εξηγήσετε:

1. Υπάρχουν ομοιότητες και διαφορές ανάμεσα στα είδη των επαγγελμάτων που

παρουσιάζονται;

.....
.....
.....
2. Υπάρχουν στην περιοχή σας αυτά τα επαγγέλματα σήμερα;
.....
.....
.....

3. Από ποιους εξασκούνται;
.....
.....
.....

Συνεργαστείτε με τα μέλη της ομάδας σας και:

! Διενεργήστε έρευνα ώστε να συγκεντρώσετε πληροφορίες για τα επαγγέλματα που συναντώνται στο λιμάνι της περιοχής σας.

! Δημιουργήστε ένα infoγράφημα (ψηφιακό με τη βοήθεια του εκπαιδευτικού της πληροφορικής και του εργαλείου [pictochart](#)) ή χειρόγραφο και με επαγγέλματα που σχετίζονται έμμεσα με το λιμάνι (ενδεικτικά: τουρισμός, διασκέδαση, αναψυχή)

Φύλλο εργασίας 3β

Ονόματα ομάδας .....

Ημερομηνία .....

■ Διαβάστε σας συνεντεύξεις για τα επαγγέλματα μιας σας εποχής από το βιβλίο σας Γλώσσας και την ενότητα 13: Τρόποι ζωής και επαγγέλματα. Ποια επαγγέλματα παρουσιάζονται; Πώς αναδεικνύονται ζητήματα και προβληματισμοί αναφορικά με επαγγέλματα που χάνονται στον τόπο και το χρόνο; Ποιοι επηρεάζονται από σας αλλαγές; Ποιοι εμπλέκονται; Ποιοι ενδιαφέρονται; Ποια οπτική ταιριάζει περισσότερο με τη δική σας και θα θέλατε να την αναπτύξετε;

🔗 Παρατηρήστε προσεκτικά τον [Πλανόδιο ιχθυοπώλη στην Κωνσταντινούπολη](#), τον [Καραβοκύρη και το πλήρωμα σας ταρτάνας](#), τον [Ναυτικό](#) από τη συλλογή Travelogues του Ιδρύματος Λασκαρίδη.

Προσπαθήστε να εξηγήσετε:

1. Υπάρχουν ομοιότητες και διαφορές ανάμεσα στα είδη των επαγγελμάτων που παρουσιάζονται;

.....
.....
.....

2. Υπάρχουν στην περιοχή σας αυτά τα επαγγέλματα σήμερα;

.....
.....
.....

3. Από ποιους εξασκούνται;

.....
.....
.....

Συνεργαστείτε με τα μέλη της ομάδας σας και:

! Διενεργήστε έρευνα ώστε να συγκεντρώσετε πληροφορίες για τα επαγγέλματα που συναντώνται στο λιμάνι της περιοχής σας.

! Πάρτε συνεντεύξεις από ανθρώπους που εργάζονται στο λιμάνι (ναυτικοί, αλιείς, εκτελωνιστές κλπ.) και δημιουργήστε ένα βίντεο αποτύπωσης των συνεντεύξεων

Φύλλο εργασίας 4α

Όνομα ομάδας: .....

Ημερομηνία: .....

 Οργανώστε έναν περίπατο προσεκτικής παρατήρησης στο λιμάνι και παρατηρήστε τα πλοία.

 Κατά την επίσκεψή σας στο πεδίο, κάντε δημιουργικές συγκρίσεις και σκεφτείτε:

Συνεργαστείτε με τα μέλη της ομάδας σας και:

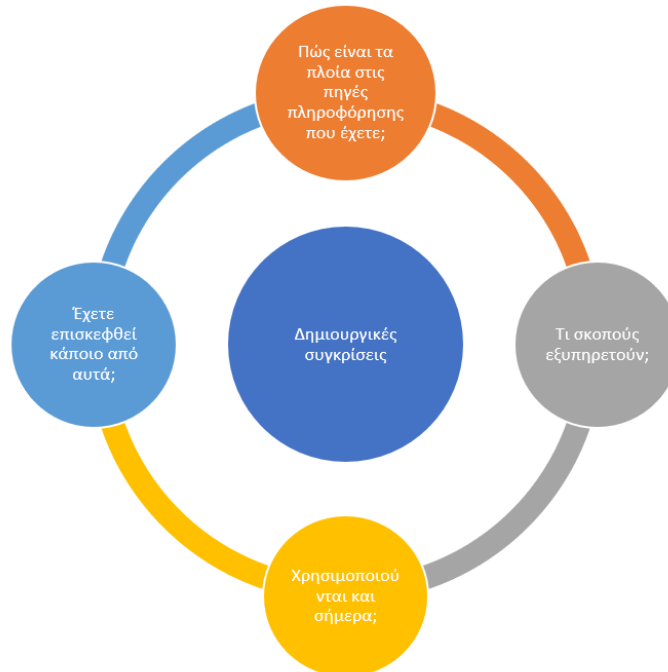
 Δημιουργήστε έναν χάρτη του λιμανιού του τόπου σας όπου θα τοποθετήσετε τα διαφορετικά είδη πλοίων που συναντήσατε. Μπορείτε να σχεδιάσετε το χάρτη χειρόγραφα ή να χρησιμοποιήσετε στο εργαστήριο της πληροφορικής το [Google Maps](https://www.google.com/maps) για το σκοπό αυτό.

Όνομα ομάδας: .....

Ημερομηνία: .....

 Οργανώστε έναν περίπατο προσεκτικής παρατήρησης στο λιμάνι και παρατηρήστε τα πλοία.

 Κατά την επίσκεψή σας στο πεδίο, κάντε δημιουργικές συγκρίσεις και σκεφτείτε:

Συνεργαστείτε με τα μέλη της ομάδας σας και:

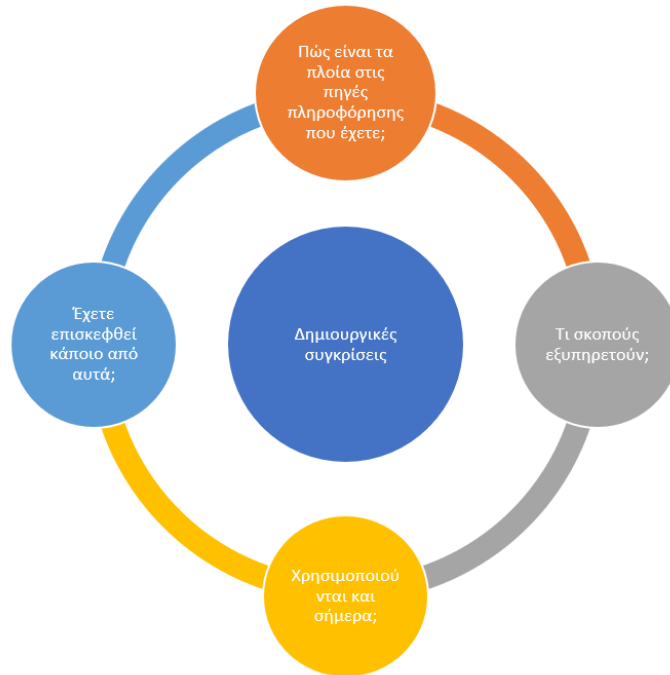
 Καταγράψτε σε έναν κατάλογο τα είδη πλοίων που εντοπίσατε να υπάρχουν στο λιμάνι. Μπορείτε να δημιουργήσετε τον κατάλογο χειρόγραφα ή με τη βοήθεια του εργαλείου [Canva](https://www.canva.com) στο εργαστήριο Η/Υ του σχολείου.

Όνομα ομάδας: .....

Ημερομηνία: .....

 Οργανώστε έναν περίπατο προσεκτικής παρατήρησης στο λιμάνι και παρατηρήστε τα πλοία.

 Κατά την επίσκεψή σας στο πεδίο, κάντε δημιουργικές συγκρίσεις και σκεφτείτε:

Συνεργαστείτε με τα μέλη της ομάδας σας και:

 Δημιουργήστε ένα φυλλάδιο πληροφοριών για κάθε ένα από τα εργαλεία που συναντήσατε μέσα στο πλοίο. Μπορείτε να δημιουργήσετε το φυλλάδιο χειρόγραφα ή με τη βοήθεια του εργαλείου [postermywall](https://www.postermywall.com) στο εργαστήριο Η/Υ του σχολείου.

Όνομα ομάδας: .....

Ημερομηνία: .....

 Οργανώστε έναν περίπατο προσεκτικής παρατήρησης στο λιμάνι και παρατηρήστε τα πλοία.

 Κατά την επίσκεψή σας στο πεδίο, κάντε δημιουργικές συγκρίσεις και σκεφτείτε:

Συνεργαστείτε με τα μέλη της ομάδας σας και:

 Κατασκευάστε χρησιμοποιώντας ανακυκλώσιμα υλικά ένα ομοίωμα πλοίου από αυτά που είδατε στο λιμάνι του τόπου σας

Όνομα ομάδας: .....

Ημερομηνία: .....

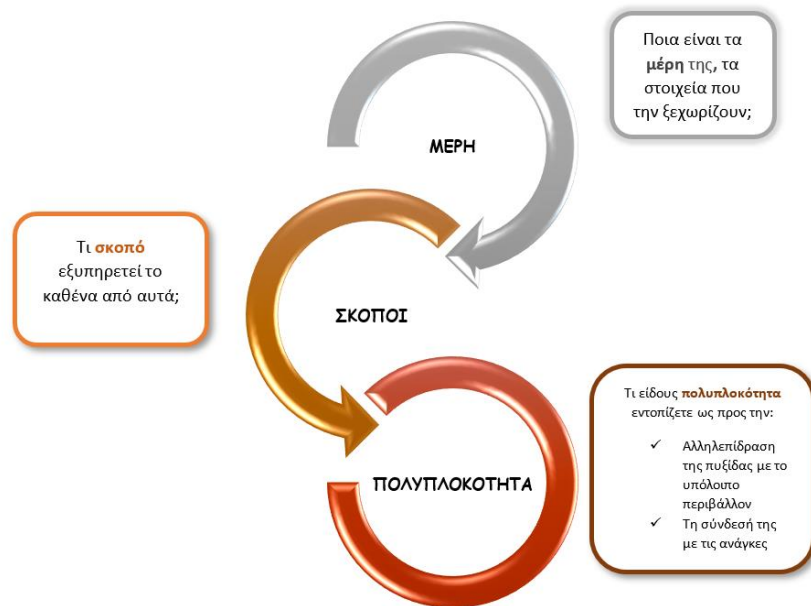
🔗 Παρατηρήστε προσεκτικά την πυξίδα από τη Ναυτική Συλλογή του Ιδρύματος Λασκαρίδη

Κατά την παρατήρησή

σας

αναγνωρίστε τα υπάρχοντα συστήματα και σκεφτείτε:

Συνεργαστείτε με τα μέλη της ομάδας σας και

 Δημιουργήστε μία ιστοριογραμμή εισάγοντας στοιχεία και δεδομένα που παρουσιάζουν την εξέλιξη της πυξίδας στο χρόνο

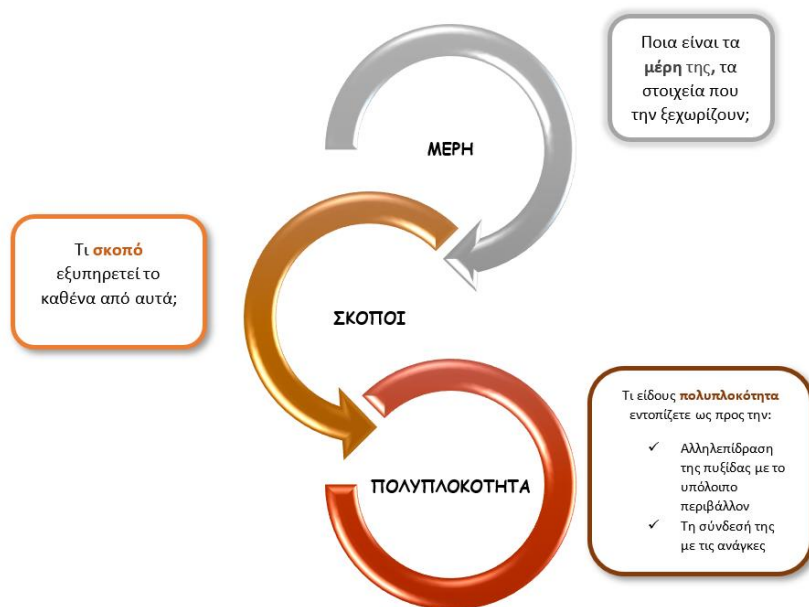
Όνομα ομάδας: .....

Ημερομηνία: .....

📍 Παρατηρήστε προσεκτικά την πυξίδα από τη Ναυτική Συλλογή του Ιδρύματος Λασκαρίδη

Κατά την παρατήρησή σας αναγνωρίστε τα υπάρχοντα συστήματα και σκεφτείτε:

Συνεργαστείτε με τα μέλη της ομάδας σας και

 Αναζητήστε τεχνικές πληροφορίες σχετικά με τη λειτουργία της πυξίδας ως εργαλείο προσανατολισμού

 Δημιουργήστε ένα έντυπο φυλλάδιο πληροφοριών

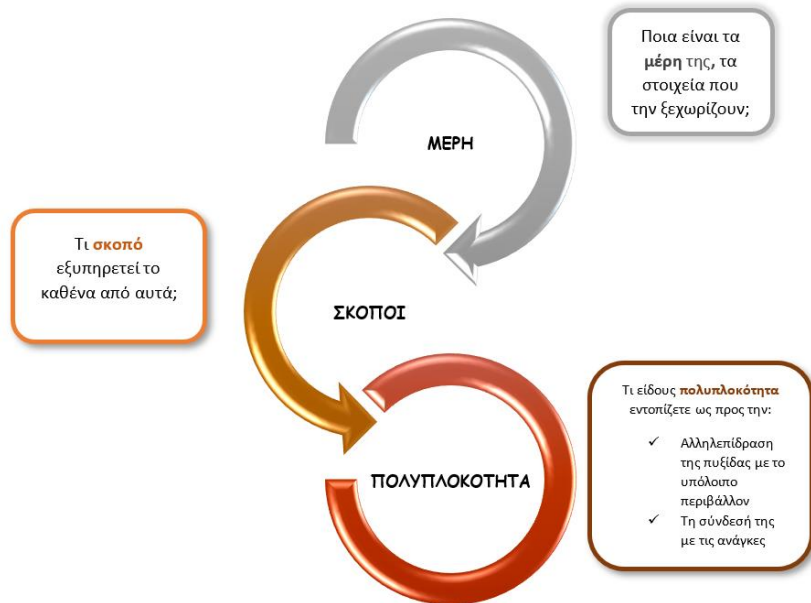
Όνομα ομάδας: .....

Ημερομηνία: .....

🔍 Παρατηρήστε προσεκτικά την πυξίδα από τη Ναυτική Συλλογή του Ιδρύματος Λασκαρίδη

Κατά την παρατήρησή σας αναγνωρίστε τα υπάρχοντα συστήματα και σκεφτείτε:

Συνεργαστείτε με τα μέλη της ομάδας σας και

 Σχεδιάστε ένα προϊόν που παρουσιάζει το λιμάνι της δικής σας περιοχής δίνοντας στοιχεία προσανατολισμού και συντεταγμένων

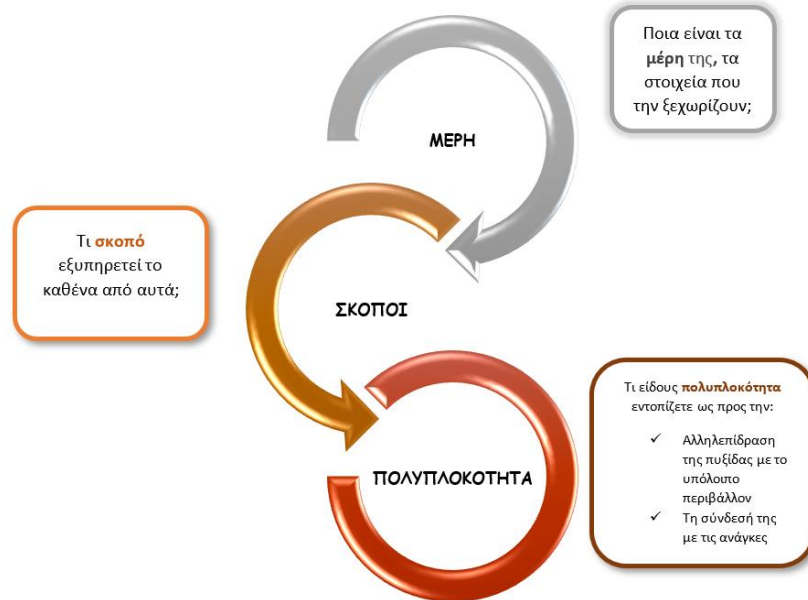
Όνομα ομάδας: .....

Ημερομηνία: .....

🔗 Παρατηρήστε προσεκτικά την πυξίδα από τη Ναυτική Συλλογή του Ιδρύματος Λασκαρίδη

Κατά την παρατήρησή σας αναγνωρίστε τα υπάρχοντα συστήματα και σκεφτείτε:

Συνεργαστείτε με τα μέλη της ομάδας σας και

 Καταγράψτε σε κατάλογο οδηγίες επαγγελματικού προσανατολισμού με βάση την αξιοποίηση πόρων του λιμανιού της περιοχής σας

Φύλλο εργασίας 6α

Όνομα ομάδας: .....

Ημερομηνία: .....

🔍 Παρατηρήστε προσεκτικά το τηλεσκόπιο από τη Ναυτική Συλλογή του Ιδρύματος Λασκαρίδη

🔔 Κατά την παρατήρησή σας τοποθετήστε το αντικείμενο στην αρχή, τη μέση, το τέλος μιας ιστορίας και σκεφτείτε:

Αν το αντικείμενο δημιουργήθηκε στην αρχή της ιστορίας, τι μπορεί να έγινε μετά;

Αν το αντικείμενο δημιουργήθηκε στη μέση της ιστορίας, τι μπορεί να προηγήθηκε;

Αν υποθέσουμε ότι το αντικείμενο βρίσκεται στο τέλος της ιστορίας, ποια μπορεί να είναι η ιστορία;

Συνεργαστείτε

με τα μέλη της ομάδας σας και:

👥 Δημιουργήστε τη δική σας συλλογή του λιμανιού «αποθησαυρίζοντας» αντικείμενα που σχετίζονται με αυτό. Ενδεικτικά αξιοποιήστε μία άγκυρα, ένα σπασμένο κατάρτι, ένα βότσαλο, μία πυξίδα κλπ. Μπορείτε να εργαστείτε στο εργαστήριο Η/Υ και με τη βοήθεια του εκπαιδευτικού της πληροφορικής να χρησιμοποιήσετε εργαλείο [emaze](#)

Φύλλο εργασίας 6β

Όνομα ομάδας: .....

Ημερομηνία: .....

 Παρατηρήστε προσεκτικά το δρομόμετρο από τη Ναυτική Συλλογή του Ιδρύματος Λασκαρίδη

 Κατά την παρατήρησή σας τοποθετήστε το αντικείμενο στην αρχή, τη μέση, το τέλος μιας ιστορίας και σκεφτείτε:

Αν το αντικείμενο δημιουργήθηκε στην αρχή της ιστορίας, τι μπορεί να έγινε μετά;

Αν το αντικείμενο δημιουργήθηκε στη μέση της ιστορίας, τι μπορεί να προηγήθηκε;

Αν υποθέσουμε ότι το αντικείμενο βρίσκεται στο τέλος της ιστορίας, ποια μπορεί να είναι η ιστορία;

ΑΡΧΗ

ΜΕΣΗ

ΤΕΛΟΣ

Συνεργαστείτε με τα μέλη της ομάδας σας:

 Συνομιλήστε με το αντικείμενο και καταγράψτε την ιστορία που σας αφηγείται. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε το τετράδιο σας, ένα έγγραφο word ή ένα συνεργατικό έγγραφο google doc

Φύλλο εργασίας 6γ

Όνομα ομάδας: .....

Ημερομηνία: .....

 Παρατηρήστε προσεκτικά την πυξίδα από τη Ναυτική Συλλογή του Ιδρύματος Λασκαρίδη

Αν το αντικείμενο δημιουργήθηκε στην αρχή της ιστορίας, τι μπορεί να έγινε μετά;

Αν το αντικείμενο δημιουργήθηκε στη μέση της ιστορίας, τι μπορεί να προηγήθηκε;

Αν υποθέσουμε ότι το αντικείμενο βρίσκεται στο τέλος της ιστορίας, ποια μπορεί να είναι η ιστορία;

 Κατά την παρατήρησή σας τοποθετήστε το

αντικείμενο στην αρχή, τη μέση, το τέλος μιας ιστορίας και σκεφτείτε:

ΑΡΧΗ

ΜΕΣΗ

ΤΕΛΟΣ

Συνεργαστείτε με τα μέλη της ομάδας σας:

 Αποτυπώστε σε εικόνα το αντικείμενο (φωτογραφία ή ζωγραφική) δημιουργώντας μία κάρτα ([Canva tool](#), ή [postermymwall tool](#)). Μπορείτε να εργαστείτε στο εργαστήριο Η/Υ και με τη βοήθεια του εκπαιδευτικού της πληροφορικής.

Φύλλο εργασίας 7

Όνομα: .....

Ημερομηνία: .....

 Συνεισφέρετε με τις γνώσεις που αποκομίσατε: στον εσωτερικό σας κύκλο (οικογένεια, φίλοι, συγγενείς), στον κύκλο της κοινότητας (σχολείο, γείτονες, οικείοι), στον παγκόσμιο κύκλο (πέρα από το τοπικό περιβάλλον)

 Σε συνεργασία με τον/τη δάσκαλο/α της τάξης σας και τον εκπαιδευτικό της πληροφορικής εργαστείτε πάνω στη δημιουργία ενός ψηφιακού Μουσείου με τη χρήση του εργαλείου [emaze](#).

 Με την τεχνική της επαυξημένης πραγματικότητας, δημιουργήστε QR Codes ώστε όταν ο επισκέπτης της έκθεσης διαβάζει τον κώδικα με την κινητή του συσκευή (τηλέφωνο ή τάμπλετ) να μεταφέρεται σε αντίστοιχο αντικείμενο από τη συλλογή Travelogues του Ιδρύματος Λασκαρίδη. Στα αντικείμενα που θα εκθέσετε φροντίστε να αξιοποιήσετε και τις ιστορίες που συγγράψατε.

